

Biblioteca Centrală Regională
Miercuri
20
octombrie
1965

România liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

- Pentru gospodăria noastră Pagina a 2-a
- Satul românesc contemporan
Pe urmele cărților Pagina a 3-a
- Pastel clujean de Ion Istrati Pagina a 4-a
- Correspondență din Berlin
După compromisul cu privire la formarea
guvernului vest-german Pagina a 6-a

CAPACITĂȚILE DE PRODUCȚIE - MAI BINE FOLOSITE

RECLAMA ȘI... CĂRĂMIZILE DE DOICEȘTI

„Aveți nevoie de cărămizi?” Adresați oricărui constructor această întrebare și vă va răspunde printr-un aforism: „Calule, măncini ovăz?”... Și totuși, citiți cu atenție în fața noastră se construiește mult, realitate sesizabilă la orice pas) întreabarea se pune. Dar tocmai această ciudățenie a ei necesită explicații.

La începutul anului a intrat în funcțiune la Doicești - prima dintr-o suită de întreprinderi similare - o mare fabrică de beton celular autocluzivat; fabrică de „cărămizi”, dar de un gen cu totul nou. Betonul cu dublu nume nu este altceva decât un înlocuitor al tradiționalului argile, cu avantajul că fiind realizat din cenușă de termocentrală este de două ori mai ușor decât cărămida. De aici, și alte avantaje: productivitate mare (un zidar efectuează, în cazul folosirii blocurilor de beton celular autocluzivat, un număr de manipulări de 20 ori mai mic, la fiecare metru cub de zidărie), preț de cost scăzut (cenușa vine „singură” pe conducte de la termocentrala vecină), izolație fonică și termică superioară (atenție, locatarii!). Fie și numai pentru aceste motive, „cărămizile” de Doicești apar drept cărămizile ideale pentru o gamă foarte largă de lucrări.

- Din cantitatea planificată pentru primul trimestru, nu am reușit să desfacem nici măcar un sfert. Încă la ora actuală livrările noastre sînt în deficit cu peste 5000 m³ față de prevederile planului de producție, afirmă inginerul șef al fabricii de la Doicești, Mihai Cociu.

- Adevărul este că aproape toată producția acestui an a stat sub semnul întrebării, declară șeful serviciului plan, Dumitru Anastasiu.

- Depozitul nostru de expediție a fost mai mult o magazie de stocaj, completează

Ancheta ziarului nostru

merceologul Mircea Pătrașcu din serviciul de desfacere.

...Ce se întâmplă? De ce nu este folosit noul produs în măsură impusă de progresul tehnic? E cumva de vină calitatea lui?

Facem apel la câteva surse de informații.

- Am avut prilejul să văd în Polonia o fabrică asemănătoare cu cea de la Doicești, relatează ing. I. Mărășescu, directorul D.S.A.P.C.-Ploiești, Acolo, ca și în multe alte țări, betonul celular autocluzivat este folosit pe scară largă.

- Pentru trimestrul acesta am primit o comandă mare din Cehoslovacia, aflăm de la funcționarii fabricii. După primele livrări, am primit cereri și pentru anul viitor.

- Cărămizile de Doicești sînt excelente, confirmă maiștrul principal Laurențiu Gheorghiu și șeful de echipă Dumitru Lazăr de pe șantierul fabricii de teracotă din Pucioasa. De cînd știm, izvoarele acoperșurilor se făcea cu vată minerală, zbură și șapă armată cu fier. Noul material ne-a scutit de toate acestea. Nu mai necesită decât un simplu strat protector de carton asfaltat. Pe întreaga suprafață, de 3100 mp, a acoperșului, am redus timpul de lucru la jumătate, plus economiile de materiale și forță de muncă.

Deci, după cum se vede, dubiele asupra calității au ieșit din discuție. (În paranteză fie spus, fabrica de la Doicești este înzestrată cu tehnica

Carnet extern „Marele boss” din Salisbury

„Omul pe care rhodesienii îl numesc „făcătorul de regi” este titlul unei corespondențe din Salisbury pe care ziarul londonez Daily Mirror a publicat-o zilele trecute, avînd meritul evident de a intra puțin în culisele cercurilor rasiste din Rhodesia.

Pină acum, în câteva rânduri, analizăm acțiunile președintelui Ian Smith, care a menținut cu proclamarea unilaterală a independenței, corespondenții din Salisbury ai ziarului britanic o făcînd aluzii la existența unor cercuri influente care se află în spatele primului ministru rhodesian. Ei au arătat că Smith este supus presiunilor puternice din partea unor persoane din propriul său partid, care doresc să obțină imediat independența Rhodesiei, în condițiile actualei constituții ce nu acordă drepturi africanilor. Aceste persoane, subliniau corespondenții, sînt gata chiar să-l răstoarne pe Smith dacă el ar ezita sau ar vrea să dea însăși - și pot face aceasta așa cum au răsturnat, de altfel, pe alți doi predecesori ai premierului.

Cine sînt aceste cercuri din spatele lui Ian Smith? O aflăm abia acum, mai pe larg, din corespondența publicată de Daily Mirror. De fapt, sînt furnizate amănunte doar despre unul din cei ce manevrează în culisele atacării rhodesiene, despre „marele boss” denumit „făcătorul de regi”, Douglas Lifford. Dar chiar și aceste detalii își au valoarea lor.

Douglas Lifford a cheltuit foarte mulți bani pentru a pune pe roate partidul „Frontului rhodesian” al lui Ian Smith, de ale cărui finanțe se îngrijeste. „Marele boss” i-a povestit corespondentului ziarului citat și împrejurările în care a început să-l „lanseze” pe

FLORIN UDREA

(Continuare în pag. a 6-a)

NOUȚĂȚILE ZILEI

La Vaslui se construiește o fabrică modernă de mobilă

IASI. - La Vaslui a început construcția unei fabrici de mobilă. Ea va avea o capacitate anuală de producție de 20 000 garnituri de camere studio și va fi înzestrată cu mașini și utilaje moderne de mare productivitate, majoritatea realizate în întreprinderi ale industriei noastre.

În scopul fabricării unei mobilă de înaltă calitate, proiectanții - specialiști ai Institutului de studii și proiectări forestiere - au prevăzut în noua întreprindere procedee tehnologice noi, finisaje

superioare. Constructorii vor folosi pe scară largă prefabricate din beton, ceea ce va permite obținerea unui înalt grad de industrializare a lucrărilor.

În prezent, pe noul șantier se face nivelarea de teren, se amenajează drumuri și se efectuează alte lucrări organizatorice în vederea începerii construcției.

Noul obiectiv industrial prevăzută în planul cincinal va contribui la ridicarea substanțială a potențialului economic al orașului. (Agerpres).

Aparat pentru determinarea rapidă a analizelor la oțeluri

Laboratorul central de la Combinatul siderurgic Hunedoara a fost înzestrat cu un aparat modern pentru determinarea rapidă a analizelor la oțeluri. Prin metoda analizei spectrale, noul aparat stabilește proporția elementelor din componența oțelului. El poate determina simultan în mai puțin de 5 minute circa 15 elemente, iar rezultatele pe care le dă sînt mai precise.

Aparatul are utilizări multiple: poate fi întrebuințat la analiza metalelor ferose și neferose, la minerurile și zgurii, la determinarea probelor geologice.

Apartamentul 8000

GALAȚI (coresp. R. 1). Cartierul Tiglina din preajma Combinatului siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” Galați a cunoscut în ultimii 4 ani transformări radicale. Din 1961 și pină zilele trecute, în această parte a orașului durărean s-a construit numeroase blocuri care însumează 8000 de apartamente. Potrivit configurației terenului, care se învecinează cu falesia Dunării, aici s-au construit blocuri cu o varietate de stiluri arhitectonice, cu 4-11 etaje, care creează un ansamblu armonios, situînd noul cartier în rîndul atracțiilor turistice ale orașului. Fiind alcătuit pe principii micro-raionelor, noul cartier Tiglina are în componența sa două complexe comerciale, două școli generale și un liceu, centrală termică, oficiu poștal, cinematograful și alte edificii de interes social și cultural.

În prezent la Tiglina sînt în construcție alte blocuri cu circa 1000 de apartamente, care se vor termina pină la sfîrșitul lunii decembrie și în prima jumătate a anului viitor.

Plug pentru deschis canale de desecare

Pe terenurile cooperativelor agricole de producție din comunele Horodnic de Jos și Mănești din raionul Rădăuți a fost experimentat un plug pentru deschis canale de desecare. Plugul a fost realizat de un colectiv de mecanici de la S.M.T. Rădăuți cu concursul specialiștilor de la Oficiul regional pentru proiectarea și organizarea teritoriului Suceava. El are o construcție simplă și poate deschide canale la o adîncime de 55-60 cm. Pină acum au și fost deschise cu ajutorul acestui plug peste 40 km canale de desecare.

PAUL MARIAN

În centrul comercial al noului cartier

Brașovul și-a căpătăt, în anii din urmă, un prestigiu durabil și meritat pentru perseverența cu care se urmărește în acest oraș introducerea formelor noi, avansate de comerț. Aici s-a inaugurat prima unitate tip cramă, primul magazin pentru desfacerea prin automate a articolelor mărunte, aici se află bine cunoscutul „Cerb carpătin”, restaurant cu faimă și peste hotarele țării.

Prin construcție, complexul comercial pe care îl vedeți în fotografia de mai jos, complex dat în folosință în acest an în cartierul „Steagul roșu”, nu reprezintă un lucru nou; complexe comerciale, independente de blocurile de locuit au devenit familiare în toate cartierele noi, după ce începuseră să apară în cartierul Tiglina din Galați. Ceea ce aduce nou această construcție este și de data aceasta formele de vinzare folosite aici. Bunaoară, în unul din magazinele aflate la parter, cel cu articole metalo-chimice, se folosește, pentru prima dată la unitățile de acest profil, autoservirea. La etaj, destinat vizității produselor textile și încălțămîntului, există un foarte ingenios sistem de prezentare a confecțiilor pe manechine, care permite cumpărătorului să-și aleagă cu ușurință modelul și dimensiunea dorită. După principiul autoserivirii și al expunerii deschise se efectuează desfacerea și în celelalte magazine din complex: cel alimentar, librăria, cel cu articole de uz îndelungat etc. Locuitorii celor circa 5000 apartamente construite în ultimii ani în acest mare cartier al Brașovului au astfel posibilitatea să-și facă cumpărăturile cu ușurință și în condiții deosebit de civilizate. Alături de această construcție, o clădire gemă aflată încă în lucru va adăposti, începînd din anul viitor, un mare complex de alimentație publică. Clădirea sediului P.T.T.R., recent terminată, precum și un modern cinematograful vor completa peisajul viitorului centru comercial al cartierului.

PAUL LAMPERT

(Continuare în pag. a 2-a)

LA CAPĂTUL SĂPĂTURILOR SUCCESIVE

Pentru un localnic sau pentru un vizitator ocazional, imaginea unor străzi din Tg. Mureș nu diferă cu mult de cea a străzilor din alte orașe ale țării: caldarîm spat, șanțuri dispuse în toate sensurile, pe trotuare sau pe partea carosabilă a străzii etc. Pentru un oraș, ca altele altele, dezvoltat pe vremuri anarhic și lipsit de înzestrări edilitare, opera de modernizare întreprinsă în anii noștri reprezintă un element pozitiv.

— Dar de ce se execută aceste lucrări edilitar-gospodărești succesiv și nu simultan?

Această întrebare a deschis discuția pe care corespondentul nostru regional I. Deleanu a avut-o recent cu ing. LADISLAV KOPPING, vicepreședinte al Comitetului executiv al Sfatului popular orașenesc Tg. Mureș.

— Una dintre cauze - ne declară interlocutorul nostru - constă în necorelarea lucrărilor de investiții și reparații capitale de către diverșii beneficiari ai lucrărilor edilitar-gospodărești: întreprinderile comunale, întreprinderile regionale de electricitate, P.T.T.R.

— De ce nu există o asemenea corelare?

— În trecut, nu a existat la nivelul orașului un organ care să coordoneze lucrările de execuție și să asigure fondurile necesare. Aici apare și un alt aspect. Fiecare din întreprinderile interesate are un alt for tutelat, fiecare o planul său anual de investiții și cu posibilitățile și necesitățile sale.

— Dar acest rol coordonator nu trebuie să și-l asume Sfatul popular orașenesc?

— În mod evident, Sfatul popular are datoria ca prin secția de gospodărie comună și prin secția de arhitectură și sistematizare să exercite o acțiune de îndrumare și de control asupra tuturor întreprinderilor beneficiare. După părerea mea, acest rol n-a fost însă exercitat cu suficientă hotărîre, ceea ce a avut drept consecință atacarea ne-simultană a unor lucrări (e apă, canal, telefoane etc. De pildă în cartierul Mihai

— Considerați, tovarășe vicepreședinte, această situație iremediabilă, fără ieșire?

— Nicîdecum. Neajunsurile și procedul greșit fiind evidente, ne-am preocupat de căutarea și găsirea unor soluții. De curînd, comitetul executiv al Sfatului popular orașenesc a luat în discuție aceste aspecte negative ale activității noastre. Ca primă măsură a fost organizat un comandament permanent pentru lucrările edilitar-gospodărești, din care fac parte reprezentanți ai Sfatului popular, al D.S.A.P.C.-ului, ai întreprin-

(Continuare în pag. a 2-a)

Polipropilena material pentru confecționarea plaselor de pescuit oceanic

La întreprinderea de plase și unele pescărești din Galați s-a experimentat un nou material la confecționarea plaselor pentru pescuit oceanic, numit polipropilenă. Muncitorii întreprinderii lucrează la două plase mari pentru navele „Galați” și „Constanța”, confecționate din acest material. După părerea specialiștilor, polipropilena prezintă avantajul că este mai ușoară în comparație cu reionul, nu se îmbibă cu apă, iar plasele pot fi manevrate cu mai multă ușurință de pe puntea navei.

TELEGRAMĂ

Tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU
Secretar general al Comitetului Central
al Partidului Comunist Român

Tovarășului CHIVU STOICA
Președintele Consiliului de Stat
al Republicii Socialiste România

Tovarășului ION GHEORGHE MAURER
Președintele Consiliului de Miniștri
al Republicii Socialiste România

BUCUREȘTI

În numele poporului chinez și al nostru personal, vă exprimăm dumnea noastră și poporului fratru român mulțumiri cordiale pentru felicitările călduroase, trimise cu prilejul celei de-a XVI-a aniversări a proclamării Republicii Populare Chineze.

MAO TZE-DUN
Președintele
Comitetului Central
al Partidului Comunist Chinez

LIU ȘAO-ȚI
Președintele Republicii
Populare Chineze

CIU DE
Președintele Comitetului
Permanent al Adunării
Reprezentanților Popolari
din întreaga Chină

CIU EN-LAI
Premierul Consiliului
de Stat al Republicii
Populare Chineze

Pekin, 18 oct. 1965

Foto: MIHAI POPESCU

PENTRU GOSPODĂRIA NOASTRĂ

În fiecare oră sînt necesare o multime de lucruri, de la tradiționala măsură pînă la irligele de rufe, la dozoratul de zahăr sau la alte articole mărunte. Găsește cumpărătorii în comerț articolele de uz casnic de care au nevoie? Sînt ele executate la un nivel calitativ corespunzător? Ce tîmple sînt informații în mod operativ asupra noulor produse furnizate unităților comerciale? Rețeaua acestora de magazine destinate desfacerii produselor de uz gospodăresc este bine organizată? Iată cîteva din întrebările care au format obiectul prezentei anchete.

O anchetă privind sortimentele și calitatea unor articole de uz casnic

S.P.C. a încununat sfârșitul săptămânii populare regionale asupra rezultatelor colaborării secției de industrie locală — ce tutează magazinul de prezentare din București — cu secțiile de resort din țară, făcînd și unele propuneri concrete pentru îmbunătățirea acestei colaborări. Astfel, intrucît sînt cazuri cînd nu s-a înțeles în mod just rolul magazinului de prezentare din București, ar fi indicat ca întreprinderile locale producătoare să ne pună la dispoziție cataloage cu mărfurile pe care le produce, în scopul îmbogățirii sortimentelor respective. Așteptăm de asemenea mai multă operativitate în trimiterea noulor sortimente de mărfuri, care pot fi bine prezentate și popularizate în capitală. Totodată, considerăm că trebuie luate măsuri în toate regiunile pentru asigurarea respectării cu strictețe a termenilor de livrare, a cantităților contractate, precum și pentru remedierea unor deficiențe de ordin calitativ, semnalate la unele articole produse pe plan local.

pentru solnițe din lemn etc. Din acest motiv, trebuie date telefoane, trebuie efectuată corespondența cu unitățile furnizoare — timp în care produsele respective se stochează în depozit și, ca atare, nu pot fi puse în vânzare.

Sînt cazuri cînd însuși „Magazinul bunurilor de consum al industriei locale” din București ocolește procedura legală de stabilire a prețurilor, neprezentînd comisii de prețuri a S.P.C. documentația necesară. Din acest motiv, se ajunge să se pună în vânzare unele produse la prețuri incorecte și abuzive.

— În afara cazurilor de lipsă de preocupare pentru trimiterea formelor, există și unele greutăți obiective în întocmirea documentațiilor? — Da. Greutățile în stabilirea operațivă a prețurilor pentru bunurile de larg consum sînt generate de metodologia complicată, nevoioasă, care precizează formalitățile de întocmire a documentațiilor și propunerilor de preț, în aceeași formă atît pentru bunurile de consum de serie mare, cît și pentru produsele de serie mică, de valoare mică, cu o pondere neînsemnată în consumul populației.

— Și ce propuneri aveți de făcut?

— Produsele de circulație locală sînt trecute în competența sfaturilor populare. Ar fi indicat de asemenea să se analizeze simplificarea metodologiei, în așa fel încît documentația de preț pentru mărfurile și produsele de circulație locală să cuprindă un minimum de forme. Astfel, în locul notelor explicative și al fișei documentare, propunem să se întocmească un scurt memoriu explicativ, iar în locul normei interne, documentarea să cuprindă un caiet de sarcini, care e mai simplu și se poate întocmi mai operativ, cuprinzînd caracteristicile tehnice și alte elemente strict necesare.

Formalitățile de stabilire a prețurilor pot fi simplificată

— Am fost informați că punerea în vânzare a unor produse întîrzie datorită neavizării la timp a prețurilor. Ce cauze generează această situație?

— Una din cauze — ne răspunde tov. BENONE MADOLCIU, șeful Oficiului de prețuri al S.P.C. — o constituie faptul că unele întreprinderi locale nu trimit documentații complete de preț. De pildă, ILEFOR-Tg. Mureș pentru unele piese de mobilă, I.R.I.C.-Bistrița pentru perii din sîrmă, I.L.L.-Cimpulung Moldovenești

Din ancheta noastră, rezultă că în acțiunea de aprovizionare a populației cu articole mărunte persistă unele deficiențe ce trebuie remediate. Pentru a satisface în mai bune condiții cerințele cumpărătorilor, producția industriei locale prin unitățile sfaturilor populare, UCECOM și CENTROCOOP — se cere orientată spre realizarea articolelor de serie mică, într-un sortiment foarte variat. Organele tutelare mai au îndatorirea de a asigura introducerea în fabricație a unor noi produse solicitate de populație, de o calitate superioară.

O mai mare operativitate este necesară în stabilirea prețurilor. Pe linia desfacerii mărfurilor, remarcăm că unele direcții comerciale regionale n-au respectat indicațiile Ministerului Comerțului Interior de a organiza magazine pentru desfacerea articolelor mărunte. Acest lucru este necesar și în faptîntul în principalele orașe din țară, pentru a se ușura aprovizionarea cetățenilor. În ce privește rețeaua de magazine existente, ar fi indicat să se ia măsuri pentru asigurarea unei mai mari operativități în informarea cumpărătorilor asupra noulor produse puse în vânzare.

Cuvîntul cumpărătorilor

„În magazinele din orașul nostru — ne scrie tehnicianul Ianoș Kiss din Tg. Mureș — aprovizionarea cu articole mărunte s-a îmbunătățit. O serie de produse care mai înainte lipseau se găsesc acum în comerț”.

„Înființarea magazinului industriei locale din Piața Gării de Nord din București — ne spune gospodina Marla Soare — este binevenită. Aici găsim o multime de articole ce ne sînt necesare în gospodărie”.

Părerii asemănătoare sînt exprimate de numeroși alți cumpărători, din diferite localități ale țării. Sînt cazuri însă cînd unele articole mărunte lipseau sau se găsesc rar. „La noi, la Brăila — spune funcționarul Gh. Vasilescu — procurarea unui autofon constituie o problemă. L-am căutat și în cîteva magazine din București, însă am fost sfătuit de vânzător să mai revin, „pentru că autofoanele vin rar de la Timișoara”. E afit de greu să se asigure cantitățile necesare dintr-un produs ce s-a dovedit pe placul cumpărătorilor?”.

Îtă o semnalară îndreptățită, după cum poate fi analizată de cel în drept și propunerea studentului C. Abrudan din Cluj de a se produce saniori pentru pantofi ascuțiți, precum și unele sortimente de cremă pentru pantofi de culori bej, olive și altele, în sara corurilor „clacice”. La rîndul ei, gospodina Aurelia Ioan din Bacău propune să se pună în vânzare și suferetez plată, nu numai rotunde, precum și covorașe din p.c.v. în mozaic pentru bucătării. O altă propunere de a se îmbunătățescă aparatele de țîat ouă, produse la „Metalocasnica”-București, din care — o serie livrate magazinelor sucevene — au lipsă 2-4 din firele de țîat și sînt slab finisate (ing. F. Davidovici din Suceava).

De ce lipsesc unele articole mărunte?

Asadar, din relațiile unor cumpărători relese că în comerț mai lipsesc unele arti-

• Urmări din pag. 1 • Urmări din pag. 1 •

LA CAPĂTUL SĂPĂTURILOR SUCCESIVE

(Urmare din pag. 1-a)

derii comunale orașenești și ai întreprinderilor de electricitate, al P.T.T.R. Responsabilitatea acestui comandament mi-a fost incredintată în calitate de vicepreședinte al comitetului executiv al sfaturii populare orașenești. Prima ședință a acestui comandament a fost consacrată dezbaterii propunerilor de plan pentru anul 1966. Cu această ocazie, a putut fi evitată prevederea unor lucrări care ar fi creat neajunsuri asemănătoare anilor trecuți. De pildă, o serie de beneficiari și propuseseși executarea unor lucrări care nu implicau o primă urgență în ansamblul intereselor orașului. Cu această ocazie, a putut fi evitată prevederea unor lucrări care ar fi creat neajunsuri asemănătoare anilor trecuți. De pildă, o serie de beneficiari și propuseseși executarea unor lucrări care nu implicau o primă urgență în ansamblul intereselor orașului.

ce noi ne propunem cu lunar să analizăm mersul lucrărilor, operînd cînd e cazul modificările necesare. Ședințele comandamentului vor constitui și un prilej de schimb de experiență între execuții și beneficiari. Încă de acum ne gîndim la largirea, în practica de execuție, a metodei introduce recent de a prevedea și executa bransaamente diferite pentru acei

consumatori care la data executării ansamblului lucrării nu solicită racordarea, evitînd prin aceasta spargeri ulterioare.

Desigur că acest comandament își va putea desășura activitatea în mod eficient și în măsura în care planul financiar corelat pe întreg ansamblul beneficiarilor va fi respectat cu strictețe de către fiecare întreprindere în parte.

Reclama și... cĂrĂmizile de Doicești

(Urmare din pag. 1)

bare: CINE TREBUIE SĂ ELABOREZE DOCUMENTAȚIILE? — Vedeti, nu e prea simplu de precizat. Ar trebui toți: cercetătorii, proiectanții, constructorii. Introducerea în producție a noulor materiale nu poate fi concepută altfel decît ca o operă colectivă. Unii trebuie să experimenteze, alții să verifice și să ateste. Oriceam, însă, rolul hotărîtor îl au organele și organizațiile centrale. Șițiți, noi am mai făcut o experiență „pe barba noastră” cu praful hidrofor... ne dă a înțelege ceva directorul D.S.A.P.C.

— Vreți să spuneți că numai „indicatiile” nu ajung... — Exact. În cazul betonului celular autocluzat, ce și în cazul altor materiale noi,

dispunem de instrucțiunile privind caracteristicile sale teoretice, dar nu și de cele privind punerea sa practică în operă. Normativele sînt foarte bune cînd nu cuprind înăuntru lor nici un semn de întrebare, conchide el.

Ne oprim și noi aici. Mai avem doar o singură întrebare: Tovarași de pe șantierul de construcții civile, industriale și din agricultură, n-aveți nevoie de cĂrĂmizii? ...

Dacă este vorba de cĂrĂmizii, întrebarea se adresează constructorilor. Dacă este vorba de beneficii, atunci — în primul rînd — fabricii de la Doicești. Cine altul sĂ poarte de grijă producției dacă nu producătorul însuși? Cine, cu alte cuvinte, sĂ-i „facă reclama” dacă nu el — cel dintîi? „AUL LAMPERT

Memento

MIERCURI 20 OCTOMBRIE 1965
LUNA X TRIM. IV
Soarele răsare la 6 h 37' și apune la 17 h 23' — 233 + 72

cinematografe

Teatrul de comedie (16.44.00), ora 20; Clips de viață (16.42.00), ora 20; Clipa Sturdza Bulandra, sala din b-dul Schitu-Măgureanu nr. 1 (14.60.00), ora 19.30; Medea; Teatrul „C. I. Nottara”, sala Măgheru (15.93.02), ora 19.30; Zizi și... formula el de viață; Teatrul „C. I. Nottara”, sala Studio (15.93.02), ora 20; Dol pe un balcon; Teatrul MIC (14.70.81), ora 20; Umor pe stori, ora 9 și Amarul, ora 18; Teatrul „Tăndărică”, sala din str. Academiei nr. 20 (15.87.37); Doctorul Aumădoare; Teatrul „Tăndărică”, sala din Calea Victoriei nr. 50, ora 18; Cu muzica e... de glumit; Teatrul „C. Tăndărică”, sala din Calea Victoriei nr. 174 (15.04.18), ora 20; O seară la circ; Cercul de stat (11.01.20), ora 20.

Editarea unor noi ghiduri turistice

După editarea unor ghiduri turistice pentru Marea Britanie și Suedia, ghiduri care cuprind informații despre geografie, istoria, viața economică și social-politică, culturală și artistică a Republicii Socialiste România, precum și despre cele mai importante centre și acțiuni turistice din țara noastră, sub tipar se află lucrări asemănătoare pentru Elveția și S.U.A. În curs de elaborare se găsește un ghid pentru Danemarca.

Asamănătorul pentru Elveția și S.U.A. În curs de elaborare se găsește un ghid pentru Danemarca.

În 1965 au mai apărut capitole despre țara noastră în încă 9 ghiduri și publicații cu caracter de ghid în Franța, Marea Britanie, Italia, Danemarca și țări din America.

televiziune

19: Jurnalul televiziunii (I); 19.20: Emisiune pentru copii. Instanțarea cu Alexandrina Heliu; Filmul Călușarii — „Examenul”; 20: Teatrul — „Științinul apelor”, de Constantin Pâru; În audiu: Sah; 22.15: Jurnalul televiziunii (II); Buletinul meteorologic.

cum va fi vremea

Pentru zilele de 21, 22 și 23 octombrie se anunță următorul timp probabil: Vreme în general frumoasă, dar rece noaptea și dimineața. Cerul va fi variabil. Vînt slab pînă la puternic. Temperatura în scădere. Minimele vor fi cuprinse între minus 8 și plus 2 grade, locale mai coborîte iar maximele între 7 și 17 grade. Ceață și brumă local dimineața.

De curînd s-a redeschis muzeul de artă din Cluj. Clădirea care adăpostește muzeul — construcție ce datează din secolul al XVIII-lea — a fost restaurată, iar colecțiile de exponate s-au îmbogățit cu noi lucruri. Fotografia de mai sus înfățișează un aspect dintr-o sală rezervată plasticilor românești contemporane

Însemnări la o uvertură

S-a deschis Cinemateca. În ziua și ceasul planificat, spre satisfacția celor 11.150 de „curciorți” ai abonamentelor, cu inevitabile lamentații, la intrarea, a cinefililor ghinionisti — „N-aveți un bilet în plus?” — (cel puțin 3500 de cereri au rămas pe dinafară, din lipsă de locuri), cu o sală cu pereții albi, mirosind a var proaspăt, în sfîrșit, cu programul tentant, care face pe spectatorii să frecventeze cu siguranță de școliari protecțiile acestui lăcaș cinematografic.

Deoarece întreaga stare a Cinematecii este pusă sub semnul festiv al celor 70 de ani pe care-i sărbătorește, la sfîrșitul lui decembrie, cea de-a șaptea și cea mai tinărie dintre arte, Aritma Națională de Filme a oferit, în deschidere, un documentar titlul didactic dar la subiect, intitulat „Nașterea cinematografilor”. A parțind filmul are meritul de a da informații prețioase și, uneori, inedite, asupra și rului de părintz care au generat arta botezată cinematografia. De la Phenakistiscopul belgianului Plateau, la Praxinoscopul francezului Emile Reynaud, de la Kinematoscopia și pelicula perforată inventate de Thomas Edison, la primele filme ale fraților Auguste și Louis Lumiere — toate aceste contribuții sînt consemnate în documentar, sînd și în rîndu-mă spectatori, respectul pentru înaltași entuziaști, efervescenti, ai septuagenarelor arte.

„Ultimele duse oameni”, filmul artistic al programului, este o introducere la opera lui Murnau, — unul din clasicii cinematografilor, decedat în floarea vîrstei și a gloriei, la 41 de ani, într-un stupid accident în timp ce se îndrepta, cu automobilul, la premiera

filmului său „Tabu” l... „Ultimele duse oameni” impresionează, în primul rînd prin mesajul profund uman, prin pleoarea pentru dreptate, suspînată într-un limbaj cinematografic cituși de puțin vntust, în fel depăși. Și există, în dim, acest masiv izvor de nuanțe numit Emil Jannings (interpretul rolului portarului), actor cu care se vor înrui, mai trziu, ca maneră de Joe, Raimu, Harry Baur, Charles Laughton. Pentru personajul său, Jannings creează — la dimensiunile sale de colos — o psihologie gingașă, amîntind de tiravul Akaki Akakiievici din „Mantaua lui Gogol. Disperarea sa în fața pierderii slujbei e decență, protestul — firesc și realist.

S-a întîmpat însă ceva: din motive comerciale, Murnau a fost obligat să confecționeze un „sfîrșit fericit” tragediei portarului. Singurul insert existent în film și care explică clar gestul rezizorului — inșert cheie, deci — devine însă inaccesibil spectatorului grație... sonorului său. Și, în sara se vrem să găsim peți în foarte unui meritoriu început de stagiune, nu putem să nu semnalăm deficiențele mostenite din anii trecuți, ce se perpetuează cu o încăpăținare demnă de o cauză mai bună: sonorul și, cîteodată, proiectia. În cabină se află, într-adevăr, o traducătoare. Strădania sa seamănă cu o predică în pustiu: în sală nu se aude nimic sau aproape nimic, deși instalația — după informațiile noastre — e nouă și pusă la punct de specialiști ai Centrului cinematografic Buftea (sau poate de aceea...).

Iar operatorul de proiectie mai „colaborează” și el, din cînd în cînd cu creatorii filmului, prin apariția unor blancuri, la terminarea actelor.

Adăugînd „Imbațul” indezirabil al scaunelor, închidem

lista micilor dar scitătoarelor necazuri ale spectatorului Cinematecii, spectator care are însă și surprize plăcute: e întîmpinat cu politețe de personalul Cinematecii, i se oferă un catelet-program interesant, găsește în hol o emoționantă retrospectivă a afișului de film românesc care, pe lîngă nume celebre de actori, dă o noțiune foarte precisă — uneori hilară — a metodelor trecute de publicitate.

Iată lucruri bune ce nu pot fi ignorate, după cum nu pot fi puțin înduabăla înfrînția celor două spectacole de dimineață cu filme în reluare. „Fanfan la Tulipe” a fost luat cu asalt de spectatori, ceea ce ne face să propunem prelungirea, cu cîteva zile, a spectacolelor și, mai ales, vinderea biletelor la un gheișeu care să nu mai pînd în primejdie geometriele Cinematecii... Mai cu seamă că, săptămîna aceasta, abonată se vor întîlni, în două versuini clasice, cu celebra „Dama cu camellii” a lui Alexandre Dumas-filul, în interpretarea Sarei Bernhard, datînd din 1912 și, calăntă, a Gretel Garbo, din 1936.

MIGNON MARINESCU

Sărbătorirea acad.

Alexandru Rosetti

Sub auspiciile Academiei Republicii Socialiste România și ale Uniunii Scriitorilor are loc astăzi, 20 octombrie, la orele 17.30, în Aula Academiei, din Calea Victoriei 123, sărbătorirea academičanului Alexandru Rosetti cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 de ani.

Breviar

NOUA STAGIUNE a Teatrului Național din Craiova a fost deschisă cu spectacolul în premieră pe țară „Aurul frumuseții curtezană” de M. Drziel. Spectacolul a fost pus în scenă de Georgeta Tomescu.

LA ORADEA au început manifestările prilejuate de aniversarea a 15 ani de activitate a Teatrului de păpuși din localitate. În fata invitaților a fost prezentată piesa: „Ce-o să fie bonădoacă?” Apoi, tot la sedul teatrului a fost deschisă o expoziție retrospectivă care oglindește drumul parcurs de această instituție culturală.

În cei 15 ani de activitate au fost puse în scenă 123 de piese, cu care s-au prezentat 5760 de spectacole, totalizînd peste un milion de spectatori.

TOT LA ORADEA a avut loc vernisajul expoziției regionale de artă plastică din cadrul celui de-a patra biennale a plasticienilor amatori. Expoziția cuprinde 150 de lucrări de pictură, grafică și sculptură prezentate de către 66 de artiști amatori.

Cu prilejul deschiderii expoziției, pictorii profesioniști din Oradea s-au întîlnit cu artiștii amatori participanți la expoziție și au discutat împreună pe marginea lucrărilor expuse.

PE SCENA Teatrului de stat din Satu Mare s-a desășurat faza regională a celui de al IV-lea Festival „Iona de teatru” de amatori, Iona Luca Caragiale. Prin fața juriului au trecut zece formații de teatru, numeroși cititori și recitatori artistici în total peste 200 de artiști amatori cisițigatori ai fazelor regionale Satu Mare și Carei.

ANUL ACESTA au fost înzestrate cu aparate de proiectie cinematografică alie 32 de comune din regiunea Mureș Autonomă Maghiară. În acest fel, toate centrele comunale din regiune au fost cineficate.

— Bunicele, împrumută-mi cornetul! — Pentru ce? — Mă duc să văd un film la „cinematec” l... Desen de GH. CHIRIAC

SATUL ROMÂNESC CONTEMPORAN

PE URMELE CĂRȚILOR

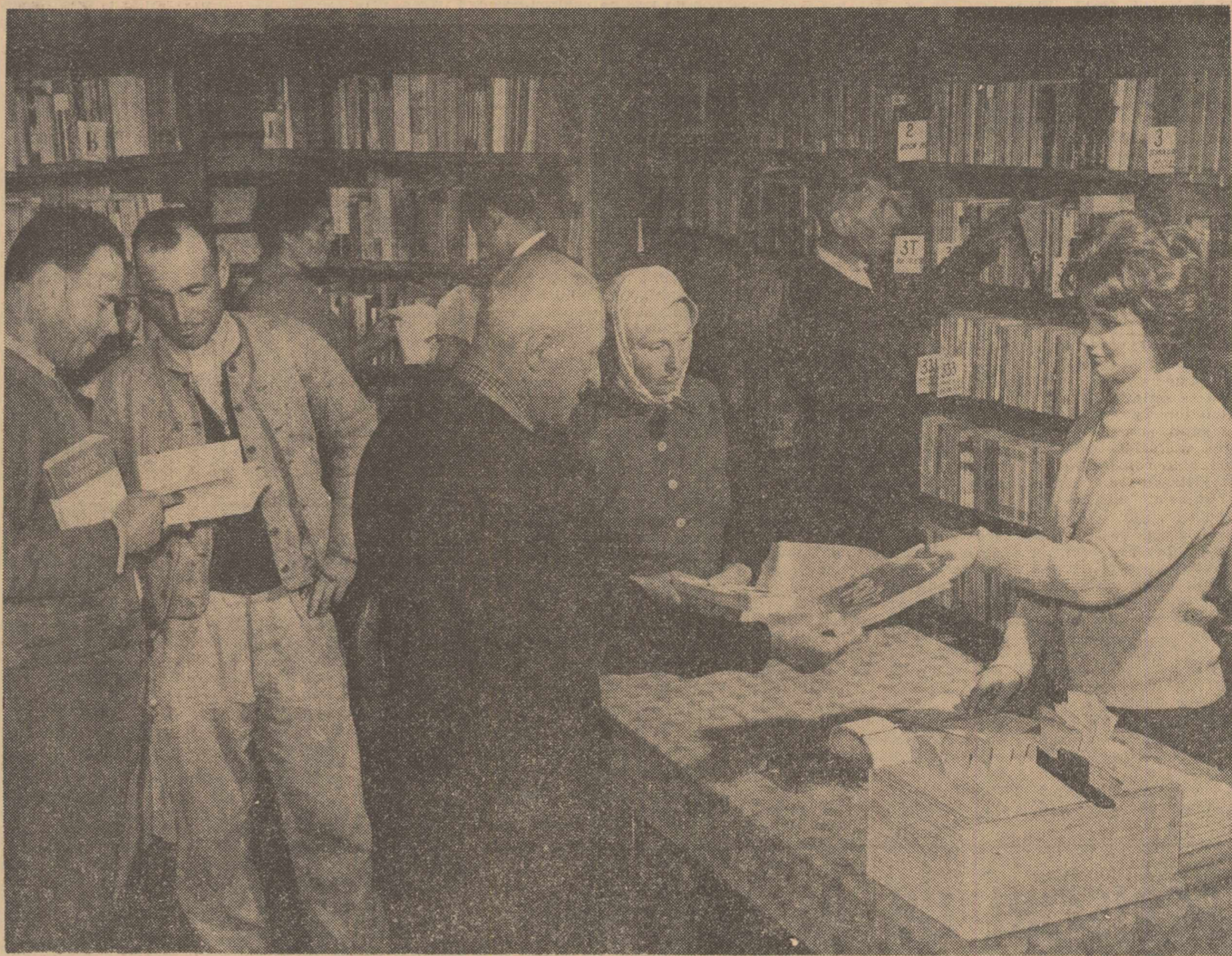
ION PAVELESCU

Nu-i exagerat — cred — să spunem că la sate cărțile se prezintă astăzi ca niște ambasadori plenipotențiar ai culturii. Funcțiile lor sînt multiple. Procedind didactic am putea arăta că ele înlesnesc oamenilor pătrunderea a tot ce apare nou în străvechia ocupație a agriculturii, că-i apropie de numeroase alte domenii ale științei care se interfează cu preocupările lor, că stabilesc o punte durabilă între sat și literatură. Alături de școală, și de cinematograful, de radio la care, — în ultima vreme — se adaugă tot mai mult televizorul, cartea ajută la lărgirea orizontului de idei al lumii rurale.

Venind vorba de cultură și de contactul jărnimii cu ea, ne amintim, fără să vrem, de o întîmplare pe care a istorisit-o cîndva Mihail Sadoveanu, atrăgînd atenția asupra semnificației sale. Pătruns de venerație față de Ion Creangă, pe care l-a numit o viață întregă „învățătorul meu, Humuleșteanul”, autorul „Baltagul” s-a hotărît o dată să se ducă la Humulești ca să organizeze cu sătenii de acolo o sezoană literară în cadrul căreia să citească din „Amintiri”. Tăranii au răspuns cu mic cu mare invitației — era ceva cu totul inedit pentru ei — și în seara sorocită, sala unde urma să aibă loc lectura gemea de lume. Scriitorul a început să citească făcînd — după cum însuși mărturisește — apel la întreaga lui măiestrie. (Și noi știm că nimeni altul n-a izbutit să dea o talmă-

cire sonoră mai adevărată și mai frumoasă scrierilor lui Creangă). Care nu i-a fost însă mirarea cînd a văzut că auditorii îl ascultă — e drept — cu toată buna cuviință, însă nu dădea nici cel mai mic semn că ar participa afectiv la desfășurarea întîmplărilor reînviolate înaintea ochilor lor. Ghidurile ilustrului lor constăteau, care au atîta farmec și atîta savaoare, nu le spuneau mai nimic iar mulțimea de pilde și de ziceri, elatate cu inegalabilă jovialitate, îi lăsa cuasiindiferenți. Adevărul este că inițierea lor în literatură era prea precară ca să se poată prezenta la un asemenea spectacol de gală cum este cel pe care îl oferă, în pofida simplității ei aparente, arta lui Creangă. Pe Sadoveanu această experiență l-a mișnat profund. Creangă nereceptat în chiar sanctuarul lui! Iată un lucru care l-a făcut, probabil, să se gîndească cu stringere de inimă la soarta propriei sale creații.

Să aruncăm însă un pod peste vreme și să vedem ce se întîmplă astăzi din acest punct de vedere la țară. Care este acum nivelul de înțelegere al celor ce trăiesc în mediul rural? Ce cărți se vehiculează aici și cum ajung ele la îndemîna cooperativului, a mecanizatorului, a crescătorului de oi și a cultivatorului de viță de vie? Investigația pe care am întreprins-o recent în cîteva regiuni a avut darul să ne furnizeze răspunsuri mai mult decât concludente la întrebările formulate de noi.

Aspect care se poate întîlni în fiecare zi la biblioteca din comuna Țigănești, regiunea București. Bibliotecara are întotdeauna foarte mult de lucru. Foto: AGERPRES

aflat tot ce le trebuie și și-au burdușit desagaș, pornesc tăcuți în urma căluzilor. Să aducem un cuvînt de laudă librărilor alpiniști, cărăuși de idei și de vise. Munca lor anonimă echivalează cu un act de cultură.

În viața culturală a satelor, un rol din ce în ce mai important încep să-l aibă bibliotecarii. Misiunea lor nu e numai de a prelua niște cărți venite de la edituri și a le cataloga pe cote și specialități, de a da un volum sau altul solicitanților și a le trece numele în fișe. Un bibliotecar care-și cunoaște meseria și și-o practică cu pasiune își formează singur cititorii, îi îndrumă spre lucrările pe care el socotește că e bine să le consulte, să le studieze, le educă gusturile, le formează o optică sănătoasă. Am urmărit-o la lucru pe bibliotecara din comuna Cosmești, așezare situată pe malul Siretului, lângă Tecuci. La dînsa timpul este, dămuit minut cu minut și, ceea ce ar putea să pară paradoxal, mai bine de jumătate din orele de muncă și le petrece nu în bibliotecă ci în afara ei. Toată vara o culterat pe bicicletă cîmpul cooperativei agricole din localitate făcînd dese poposuri la brigăzi. Cînd oamenii se așează pentru odihnă ea era în mijlocul lor, le povestea despre cărțile care i-au mai sosit și, nu o dată, le citea cu glas tare

din lucrările politice, din broșurile agrotehnice, din plachetele de versuri sau din culegerile de povestiri. Sîmbăta și duminica e ocupată adesea cîteva ceasuri cu repetițiile la procesele literare puse la cale cu ajutorul tineretului din sat. Mulți scriitori ar putea să-i fie recunoscători pentru zelul și priceperea cu care le-a popularizat operele. Am fost de față la cîteva discuții care s-au dus pe marginea lucrărilor lui Ion Brad și Șerban Nedelcu. Fiind martorul acestei prodigioase activități înțelegi de ce din 1963, de cînd bibliotecara și-a luat munca în primire, numărul cititorilor a crescut la Cosmești de opt ori urcînd de la 135 la aproape 1100 pe an. Am fost și la Humulești, în satul lui Creangă. Pentru urmașii lui Nică al lui Ștefan a Petrei seriile literare nu mai constituie azi o raritate. Biblioteca raională din Țg. Neamț organizează săptămînal lecturi colective urmate de dezbateri.

Librăriile și bibliotecile sînt pentru săteni soarele lor de fiecare zi, stelele lor de fiecare noapte. Lumina pe care o emană le deschide porți nebănuite spre universuri de gînduri și idei. Dar traiectoriile descrise de cărți în lumea satelor nu trebuie considerate nicicum ca încheiate; de pe platforma care s-a pus se pot clădi noi și noi etaje.

Stele de zi și de noapte

Puteam înțelege, fără prea mare risipă de argumente, adevărul simplu că o carte, ca să poți s-o citești, trebuie să ai de unde s-o iei, s-o găsești cît mai aproape. Încă Anton Pann știa că una e să faci reclama lipiturilor și alta să le iei frumuseși și să te duci cu ele în mijlocul celor pe care i-ar putea interesa. Numeroasele lui voiajuri întreprinse la sate în calitate de colportor de cărți, aveau tocmai menirea de a reduce distanța dintre editor și cititor, și cînd se va scrie o istorie a acestei specii deosebite de negoț, inițiativele lui vor trebui neapărat menționate. Dar, cel pe care Eminescu l-a numit cu umor „finul Peșelei”, n-a avut din păcate prozelici. În satul românesc, librăria, acest punct de confluență dintre cel ce a alcătuit o carte și cel care se grăbește să intre în posesia ei, n-a apărut nici după o sută de ani de la moartea sa. Ea este o instituție emanentă nouă, creație integrată a revoluției noastre culturale.

Pentru uzul amatorilor de statistici vom menționa că în prezent în toată țara funcționează la sate 626 de asemenea unități. Cărți se mai vind și la standurile din magazinele mixte precum și la cîte niste librării voluntare cu care se înlează de la un capăt la altul al regiunilor pentru a se oferi doritorilor ultimele noutăți editoriale. Și fiindcă ne aflăm la capitolul vinzării, e cazul să precizăm că volumul lor se exprimă în valori cu adevărat impresionante. În 1961, rețeaua comercială satească a înregistrat la desfacerea cărților un activ de 35 milioane de lei pentru ca numai după patru ani suma să ajungă aproape să se dubleze.

Alături de librării, sursa de alimentare a bibliotecii personale, au apărut la sate — și tot în acești ani — bibliotecile publice. Numărul lor trece de 6000 iar fondul de cărți pe care-l posedă se ridică la circa 21 de milioane. Dacă, potrivit ultimului recensămint, la sate trăiesc 12 milioane de locuitori iar din aceștia 10 milioane sînt cititori potențiali, rezultă că, pentru fiecare om s-au asigurat în fondul public mai mult de două cărți. Gîndiți-vă acum că aceste volume trec, ca niște torțe aprinse, prin rotație pe la fiecare, completînd ac-

țiunea începută de cărțile din bibliotecile personale, gîndiți-vă apoi că și școlile de la sate au bibliotecă și veți avea o imagine vie a uriașului mecanism pus în mișcare pentru luminarea jărnimii, operă care nu mai e astăzi un dezerdat al cîtorva vizitatori umanitariști ci un fapt efectiv, o acțiune făcută cu toată temeinicia și seriozitatea.

Cele două instituții pomenite mai înainte, acționînd fiecare cu alte mijloace, se ajută una pe alta, se întregesc. La librărie, săteanul află lucrările pe care vrea să le aibă oricînd la îndemîna; pentru celelalte apelează la bibliotecă. Ar fi greșit însă să se înțeleagă că amîndouă se multumesc numai să-i primească pe țărani și să le furnizeze hrana spirituală de care au nevoie. Rolul lor este prin excelență activ și, celor care le caută, le scurtează calea la jumătate, iar celor care nu le cunosc încă rostul le stimulează dorința de a face primul pas și de a veni în contact cu ele. Felul în care acționează cei ce le deservește procură numeroase dovezi de spirit întreprinzător, de inventivitate. La Ceacu, în cîmpia Dunării, librăria își fascinează deseori consătenii cu niște panouri care cuprind fotografii la scară mărită a copertelor ultimelor cărți apărute. Colegii lui de la Brăila, care are în seamă o autolibrărie, a deprins alt obicei. Ajungînd într-o localitate oarecare, primul lucru de care se interesează este dacă aceasta are sau nu stație de radiofiorare. Dacă are — și au multe — cere permisiunea să-i informeze pe săteni în privința cărților cu care se pregătește să-i servească. De aceea nu duce niciodată lipsă de cumpărători.

„Să am ce vinde — spune el. Amatori se găsească... În Vrancea și în inima Munților Apuseni, la Cîmpeni, la Gura Humorului și la Cîmpulung Muscel, cărțile sînt duse în satele depărtate, situate adesea la mari înălțimi, în samare, pe cai. Într-o anumită zi a săptămîinii librării vin să se aprovizioneze... la centru. Aduc cu ei liste pe care sînt însemnate comenzi speciale și deseori se ceartă în lege pentru versurile lui Eminescu sau pentru ultima ediție a „Moromeților” lui Marin Preda. Apoi, după ce au

Drumuri de corectat și trasee posibile

Să începem mica noastră demonstrație cu locurile în care se vind în prezent cărțile. Librăriile — nu încap discuție — sînt unitățile cele mai potrivite și, pe măsura ce oamenii începe să se îndrepte dintr-un morman cîteva volume de Alexandru și de Negruzi. Fără voia lui copertele s-au ales cu niște frumoase amprente, stigmat de care nu vor scăpa de bună seamă pînă la sfîrșitul existentei lor. La Războieni, în raionul Țg. Neamț, în cîteva sate din părțile lașului și în alte părți — aceeași constatare. Standurile la care ne referim nu se întregesc organic în ambianța magazinelor sătești, nu formează un corp comun cu ele. Sînt ca niște izvoare care au nimerit într-o albie improprie.

Matca lor — librării. Ritmii de creștere a numărului acestora e de 60 pe an. Cifra pare destul de mare dar, raportată la cerințe, se dovedește insuficientă. De ce nu se deschid mai multe? Lipsesc oare oamenii pricepuți în vinzarea cărților? La început așa ni s-a părut. Am aflat însă că la școala specială din Oradea se pregătesc anual 100 de librării. Prin urmare cădere ar fi. Poate nu sînt clădiri corespunzătoare? Dar trebuie să fii naiv ca să-ți închipui că pentru o librărie trebuie repartizată neapărat o vilă. Atunci care este explicația? E mai simplă decît ne închipuim. Anumiți președinți de uniuni raionale, ale cooperativei de consum, consideră că vinzarea cărților nu este suficient de rentabilă. Dar nicio dată acestea nu vor aduce același venit ca țesăturile sau ca hainele de gata. De aceea sîntem în drept să spunem că socotelile făcute pe asemenea temeuri nu sînt cîtuși de pușin consistente. Ne trebuie librării, cît mai multe și cît mai bine amenajate și aprovizionate. Iar pînă ce acestea vor apărea peste tot unde sînt necesare se mai poate bineînțeles îndrepta cîte ceva și la standuri: înfățișarea lor, felul în care se umblă cu cărțile. Corec-

turi serioase se cuvin făcute și în ce privește distribuția cărților pe rețeaua comercială. Sîntem înclinaj să credem că nu de puține ori în această privință lucrurile se desfășoară sub semnul sublimului improvizajului, cu toate asigurările contrare pe care le-am primit. Un singur exemplu va fi, credem, edificator. Cînd am discutat cu tovarășii de la U.R.C.C. Galați, aceștia ni s-au plîns că întîmpină greutăți cu vinzarea la sate a lucrării „Lumea animalelor după Brehm”. Ca dovadă, ne-au arătat în depozit numeroase volume care „fac raută” — expresia le aparține — de luni de zile. În același timp, la Țg. Neamț, la biblioteca raională am văzut aceeași lucrare într-un singur exemplar, pînă în sectorul unicitelor. „Am umblat mult pînă s-o găsim — ne-a spus bibliotecarul. Acum o înțelegem să cheie. N-o împrumutăm la nimeni acasă. Cine are nevoie, vine și o consultă aici”. Așadar iată în

Între bibliografii și biografii

Toate aceste minusuri, care vor fi fără doar și poate înlăturate, nu pot întuneca însă un tablou, în ansamblul lui alături de luminis. În satul nostru nou, cărțile circula năvalnic, ca singele într-un organism puternic și sănătos, ca seva în arbori primăvara. Am avut prilejul să vedem o susedenie întreagă de fișe aflate în cartotecile bibliotecilor. Nici nu puteți bănui că bucurii își poate prileji simpla lectură a însemnărilor făcute pe aceste dreptunghiuri de carton. Listele bibliografice cu limbajul lor sec, aproape contabil, iau proporțiile unor documente de viață. Ele sînt, pentru cine știe să le citească, adevărate fișe biografice, mai grăitoare și mai semnificative, de multe ori, chiar decît cărțile ale căror titluri le conțin. Vă propunem, spre exemplu, să ne oprim la Cosmești și să vedem ce a citit în primele 9 luni ale anului 1965 cooperativa Tudora Mălureanu, despre care aflăm că are 48 de ani, că a absolvit 7 clase și ciclul de 3 ani la învățămîntul agricol de masă și că muncește cu hărnicie în brigada de cîmp a lui Sava Branștie. Mai înainte, lelea Tudora a fînt să-și lărgească aria cunoștințelor sale profesionale. Ea a vrut să vadă ce spune știința modernă despre „Căile de sporire a producției de cereale”, a consultat cu folos broșura despre „Sol și proprietățile lui” și nu s-a sfîșit să a-peleze chiar la lucrarea alcătuită pentru specialiști privind „Dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii”. Apoi s-a ocupat de literatură — slăbițiunea ei. S-a sfîșit cu Ilie Moromete, om aprig și ascuțit la minte, l-a urmărit pe Anton Filip în lupta lui dîrză pentru osanarea Bărgănelului. Dar ce n-a citit!... Balzac și Solinger, Șolohov și Medinski, Sadoveanu și Arghezi i-au fost oaspeți și povățuitori. Iată orizontul unei femei de la țară, sortită altădată să rămîna la credința că luna e devorată de vircolaci și că, după moarte, oamenii care se pun rău cu popa se transformă în strigoi. Moș Ion Andrei din Humulești are 81 de ani. Cînd a murit Creangă el avea 5 ani și poate a mai apu-

cat să-l vadă vreedată pe povestitor, vara cînd acesta venea la neamuri. Ce satisfacții putea să-și îngăduie înainte om de la țară, ajuns la vîrstă lui? Cel mai adesea, dacă avea niște venituri, își omara timpul prin circiumi. Cu ce-și umple însă astăzi vremea țărani din Humulești? Cu cărțile. În fiecare săptămîină, de obicei sîmbăta, în vînzarea bibliotecii cu o trîstă în mîna. Aduce un rezid, ia alt rînd. Numai în acest an a citit peste o sută de volume. Un fapt care spune multe despre dragostea cititorilor de la sate față de cărți și față de cei care le scriu, am aflat la Jariștea, în raionul Panciu. Acum un an și mai bine, cooperativii de aici s-au gîndit să-l roage pe scriitorul Ion Lăncrănjan al cărui roman — Cordovanii — le plăcuse foarte mult, să vină să stea la o discuție cu dînsii. Romanierul a acceptat, firește, și în ziua stabilită pentru întîlnire sala cîminului s-a pomenit dintr-o dată surprinzător de mică, de neîncredută. Mulți lucruri l-au impresionat la acest sfat pe Ion Lăncrănjan: întrebările puse pe marginea cărții, poate nitel cam naive, însă vîndînd o bună cunoaștere a personajelor, povestirile oamenilor despre propria lor viață, despre munca și planurile lor. L-a mișcat mai ales gestul unui cioban. Nu era din Jariștea ci de la Guguești, comună așezată cam la 30—40 km. de-acolo, către Foșani. Citise și auzind că cel care a plîsmuit-o se află prin partea locului, a fînt neapărat să vină să-l vadă, să schimbe cu dînsul măcar două vorbe.

O paralelă cu împlinirea povestii la timpul său de Mihail Sadoveanu se impune de la sine. Cîl privește concluziile, nu mai e, credem, cazul să insistăm. Acești ambasadori ai culturii, care au azi depline puteri în lumea satului românesc — cărțile — își îndeplinesc cu strălucire nobila misiune ce le-a fost încredințată.

Am mai observat că în rîndul bibliotecarilor de la sate domnește în anumite părți o permanentă fluctuație. Nu-avem o statistică la îndemînă, dar, pe baza sondajelor făcute, putem spune că sînt raioane în care cei ce au în această branșă un stagiu mai mare de 5—6 ani se scotesc oameni cu vechime. Cauzele sînt mai multe. Se întîmplă, bunăoară, ca unii dintre cei care la un moment dat nimeresc într-un astfel de post să ajungă singuri la concluzia că meseria, ușoară în aparență, dar în fapt plină de răspundere, nu-i de ei. Și nu-i nici o pagubă. E chiar de dorit ca cei necheamați să-și vadă, vorba proverbului, dimensiunile reale ale nasului. Partea proastă e însă că pleacă și unii oameni care au reale aptitudini pentru munca cu cartea. Și pleacă, fie pentru că nu primesc întotdeauna ajutorul de care au nevoie pentru a-și face cum trebuie munca, fie pentru că se trezesc pe nesimțite folosii de organele locale la treburi care n-au nici o legătură cu specialitatea lor. Bibliotecarii își au locul lor bine stabilit printre intelectualii satului. Menirea lor e să inițieze pe săteni în foloasele cititului și apoi să-i conducă cu tact în lumea minunată a cărților. Acest lucru e, desigur, cunoscut, însă nu strică să-l mai repetăm pentru cei ce-l uită.

Autolibrăria a apărut la Furculești, în raionul Alexandria. Și numaldecii cooperativii s-au grăbit să vină să vadă ce cărți noi pot cumpăra. Foto: AGERPRES

PASTEL CLUJEAN

După aproape trei ani de când nu l-am mai văzut, am poposit din nou în orașul Cluj, o dată cu toamna acestor zile, care și-a încălcat din belșug paleta cu ispitite tuiuri colorilor. Ceea ce mai întâi m-a impresionat în mod deosebit, în afară de multimea flăcărilor auzindale ale castanelor, ale telor și ale celorați arbori care împodobesc cu frunzele lor pâltoarele lezardale, străzile și parcurile, și în afară de coșurile cu răzătoare flori ori de tapiseriile de verdeață care desătuă trotuarele, a fost curățetea parcului din ce în ce mai reprobabilă a orașului. Am colindat în câteva dimineți și după-amiezi, sărute de rețea senilă, de cerulul lui octombrie, prin mai vechi și mai ales prin încă tinere cartiere, pe toată lungă aminte că, la fel ca alte mari centre ale țării, Clujul de azi și-a conturat pregnant și-și conturează o tot mai distinctă personalitate, la bătrânele și celebrele monumente de artă clujeană, la așezămintele și construcțiile social-culturale pe care le știm, adăugându-se azi noi și noi edificii, care, neîndolosi, și conferă orașului un aer de sporită modernitate și de curățenie elegantă. Nu știu exact cu câte anume obiective industriale și cu câte blocuri de locuit a fost înălțat orașul în anii esențiali. Dar am privit cu încredere și la unele și la altele, am admirat atelierile 16 Februarie, întreprinderile Tehnologic și Unirea, Electrometale și Clujeana, complexul studențesc și cartiere

Ion Istrati

cum e Grigorescu, cum e Iris, am admirat albastrul blocului din Piața Mihai Viteazu sau călădiile de pe strada Horea etc. Toate acestea și încă multe altele care ar mai fi de pus la socoteală m-au edificat asupra ritmului viu în care s-a construit și se construiește în oraș, în desăgu-

Din carnetul scriitorului

țarea unei tot mai rodnice emulații socialiste. Și se umple inima de bucurie observând cum, datorită strădanilor inasufleite depuse de constructori în partea de dincolo și de dincoace de apa Someșului, noile edificii social-culturale, noile blocuri, din ce în ce mai reprezentative, cu plastica fatadelor lor clare și tot mai aspectuoase și mai expresive, cu coloriturile lor agreabile pastelate, înțreacă grăia deosebită a călăuzitorilor României socialiste de a crea un maxim de confort celor ce muncesc și de a le asigura condiții cât mai bune de lucru, de învățătură și de odihnă.

În această direcție, Clujul

anului 1965, stând solid pe o bogată tradiție cultural-artistică, dobândește un stil propriu, cu o nouă și curcioasă frumusețe arhitecturală. Ținându-se desigur, seama de anumite particularități specifice, noile ansambluri, ca cele pe care le-am contemplat, cu aspectul lor arhitectonic tot mai atrăgător, blocurile de locuit, ca și coronamentele călădilor unicele, ca și navele ori frontoanele noilor fabrici, ingenioasă proporționate și echilibrată, — toate dispuse într-o anumită ordine, născută de grație, măturase efortul colectiv de a se realiza o simplitate armonioasă în arhitectură. Și toate acestea prin lucrări care în, și trebuie să țină seama de asigurarea dezvoltării tehnice, a economice și a expresivității artistice. Cu drept cuvânt se poate afirma că cine n-a văzut Clujul de trei-patru ani încoace nu-l mai recunoaște.

Clujul crește astfel impetuos, materializându-se sub ochii noștri într-o grandioasă viziune urbanistică și cu o înasufleire în deplină armonie cu arhitectura tinerilor înalțorii clădirilor socialiste. Și, ca și Clujul, în radicală metamorfoză revoluționară și în impresionantă modificare de perspectivă, câștigând sens și frumusețe prin înălțarea și înnoirea peisajului material și spiritual, se alină Transilvania însăși și întreaga noastră țară.

Sticlarii artiști din Turda

Expuse în acest an la 6 expoziții internaționale, produsele fabricii de sticlă din Turda s-au bucurat de o apreciere deosebită. Nu este de mirare. Multe din aceste produse reprezintă adevărate poezii în sticlă, rezultate din măiestria, fantasia creatoare, a artiștilor anonimi, muncitori ai acestei fabrici.

Am admirat zilele trecute câteva din vasele de flori, paharele, scrumierele, platourile decorative, abla lășite din mișile oreurilor lor. Am văzut apoi sticla toată curgând în o lavă incandescentă din cupolă, preluată îndată de mairii sticlării. Nu era introdusă în hșpare, în formele în care se toarnă de obicei sticla. Fiecare obiect era prelucrat cu un unicit. O țevă de suflăt, un clește de fier și câteva pensete erau singurele unelte folosite în fasonarea sticlei. Am văzut astfel născându-se din masa incandescentă de sticlă o vază supă, asemănătoare potirului unei flori din Munții Apuseni. Curând a fost gata și a filtrat prin buzele ei înalte primele raze rubinii de lumină. De unde izvorăsc aceste forme inspirate? Despre

aceasta ne-a vorbit ingenera Lucretia Boruz.

— Priviți felul în care se aproprie meșterul creator de sticlă. El caută să-i surprindă secretele, să-i cunoască calitățile, să o înțeleagă și s-o pună în valoare. Principala calitate a sticlei este raportul ei cu lumina. Ea lasă să treacă razele de lumină și le reflectă, le refractă, le conturează și le difuzează după pricerea meșterului sticlăar. Așa rezultă aceste poezii împietrite în cristal. Chela succesorilor noastre? Grăja pentru educarea artistică a muncitorilor fabricii. Din fiecare tren muncitorilor, unul este artist, contribuind prin munca și talentul său la prestigiul produselor fabricii noastre în țară și peste hotare.

Fotografia noastră reprezintă numai oțiva din artiștii fabricii: pe Mihai Săbău, gravor, Mihai Patachi, glesitor, Gheorghe Dăscălescu, sticlăar, Lenuta Ormenescu, decoratoare, Gh. Greș, șeful atelierului de pictură, Vasile Egri, creator de modele.

VIOREL LUPU

„Cugetătorii” de la I.A.L.

Ușa se întredeschide. Apare un cap — al secetei în ziua aceea.
— Nimic?
— Nimic.
Capul se retrage. Omul e amărât. Fumează nervos pe coridor. Se încurcă cu o altă cetățeană la fel de supărată.

— Ura! Ura! A soști! Strigatul vesel l-a scos pe toți din birouri. Se reped la cel cu vestea. Îl smugulă hirtia din mână și o citește cu încredere. Cei de la I.A.L. Grivița roșie au, după atlu timp, un moment de satisfacție. Erau mai mult decât înțipați că cei din cartierul „Pajura” au abandonat... După patru ani... Dar, în șirșit, hirtia mult așteptată a soști. Vor gusta din nou satisfacția pe care ji-o dă gândirea, cugelarea.

FOILETON

— Deci nu mai reclama nimic nou... Tot problemele cunoșcute... Cu alti mai bine. Sintem în temă. Aprindei-vă țigările, turnați-vă ceai și cugețați... Trebuie să le răspundem... Să abordăm întâi problema recordării instalației de apă a blocurilor la rețeaua I.C.A.B... Cu capetele învaluite în lumii țigărilor, „cugetătorii” plutesc în dulcea reverie. Unul începe „să cugețe” cu glas tare... — Noi (citește I.A.L.) trebuie să specificăm, în procesul verbal de luare a blocurilor în primire, termenul în care constructorii trebuie să facă recordul la rețeaua I.C.A.B. Ne-am mulțumit cu menținerea că instalația de apă este provizorie.
— Da... — continuă ideea un alt cugetător — acum vom fi trași la răspundere pentru această superficialitate, adică, pardon, voiam să spun „scăpare din vedere”...
— Să cerem lăudă, îngrâșă altul.
Fonduri pentru niște blocuri noi? sare un cugetător nerăbdător. Al curaj să le ceri?
— Niște și lum.
— Cugetați, cugetați, propuneți! Îndemnă cugetătorul-șef.
— Evrika! răsună celebrul strigăt. Un cugetător se scaldă plin de importanță: Am găsit ceva. Propun să instalăm hidrofoare... Pauză de efect... N-are a face că știti blocuri doar de patru etaje — continuă el. Este, cred, singura soluție să tragem de timp, să o lungă „vechi”. Blocurile noi din Pajura. Iar timpul... timpul... ne va scotea din culpă... conchide el melancolic-illosoitic.
Argumentele lui „docte” au avut efect.
— Adjudecăt, adjudecăt... Decl propunem instalarea hidrofoarelor.

Să se încească dosarul necesar!
Dupa pauza împusă de efortul colectiv, cugetătorii abordează a doua problemă: repararea boboilor prost montate sau sparte de constructori și pe care I.A.L. le-a „trecut cu vederea” la recepție.
— El, acu, să vă văd și se aude stimulative glasul șefului.
— Să le propunem pentru reparatii... Dar celui care a vorbit, l-a rămas vorba nelămurită. Privirea disprețuitoare a celor din jur l-a înghețat.
— Să le reparăm, ușor de zis, dar cu ce fonduri nu-le-al gândi? îl apostrofează cineva.
— Așa, băieții, idel, idel, conchide cu tărie.
ceastă atmosferă „creatoare”, este „atacată” altă problemă. I.A.L. nu a cerut la timpul oportun înlocuirea dărmăurilor necesare și deosebit pe care trebuie să o elucidăm — precizează șeful. Cetele, gauri care nu se închid, usi sub sau supradimensionate sint floare la urche.
— Să le comunicăm că acestea vor fi înlocuite cât voi face investiiții pentru repararea capitalei a blocurilor, cuvintează unul.
— Ideea nu e nouă, a mai fost emisă și la alte constituții ale noastre pe aceeași temă, dar mesită s-o studiem. În fond, reparatii capitale, cindva, tot se vor face...
Linște. Cugetare profundă... — Vă propun o stratagemă. Pentru a justifica unele investiții și „necesitatea” reparatiilor capitale, vă propun o acțiune...
— Sedinta s-a terminat. Cugetătorii au hotărât înlocuirea unor dosare noi, care să se adauge îngrâșă existente în aceeași problemă, do- vada certă a activității lor de gândire.
Peste câteva zile, puștii care băteau mințea în preama blocului 5 au fost martorii „atacării” lucrărilor capitale importante hotărâte de cugetătorii de la I.A.L. la ultimul punct al constituțiilor lor.
— Ce faceti, nene? De ce sporgeti bordura că e nouă, frumoasă!
— Știti, puștule! Ce te bagl dacă nu știti? Nu vezi că începem reparatii capitale?
Peste câteva zile, bordura de beton din jurul blocului, nedeteriorat, era înlocuită cu alta, modernă, din dale prefabricate...
ȘTEFANIA GRUIA

SCRISORI DE LA CITITORI

Cu viteza melcului

Binecunoscut din numeroase exemple pentru recordul de „viteză”, melcul și-a aflat noi și temuți rivalii, înfrunghind de astă dată de personaje brașovene. Carevasăzică, în februarie 1964 au început lucrările de canalizare pe străzile Plevnei și Aurel Vlaicu. Azi, după 20 de luni, lucrarea cu plicina s-a executat doar pe o porțiune de 400—500 m, performanță în fața căreia — de ce n-am recunoaște — amintim viteză cu cochilie ar pâl de ciudă. Nu de mult, citeam că plină și acest mic animal poate parcurge, într-un timp relativ scurt, distanțe de 2—3 km. Care să fie atunci pricina pentru care cei ce efectuează această lucrare se străduiesc să bată recordul inexistenței, și mai ales să întretină pe aceste străzi, o perioadă atât de îndelungată, situația de șantier deschis? Acest aspect merită a fi consemnat, cu atât mai mult cu cit el nu se păstrează în limitele unui singur exemplu, ci este multiplicat pe cuprinsul marilor cartiere din Brașov: pe străzile Bisericea, Română de la str. Mihai Viteazu pînă la strada Avram Iancu, pe strada de Mijloc, pe strada Nicolopie și pe altele. Oare edilii brașoveni, beneficiarii lucrărilor respective, nu-i pot determina pe executanți să renunțe la pasiunea pentru viteza melcului?

NICOLAE BOTOROG
Brașov

Magazin universal?

Piperul, lămâile, boiaua, zahărul cubic, încălăminte de damă, de copil și de bărbat, pledurile, precum și alte numeroase obiecte pe care nu le mai amintesc, deoarece lista de față s-ar lungi prea mult, nu constituie inventarul mărfurilor pe care magazinul universal din comuna

Stoicânești le pune în vânzare, ci, dimpotrivă, al acestora care lipesc. Unitate nouă, modernă, menită să răspundă cerințelor celor aproape 6.000 de locuitori ai comunei, magazinul este lipsit nu numai de unele mărfuri pe care obligatorii ar trebui să le aibă, dar și de altele cerute de cetățeni, în funcție de anotimp. Nu s-ar putea spune că nu există și „interese” pentru aprovizionarea magazinului. Noțiunile de comandă stau marte. Dar acestea au devenit de fapt niște hirtii menite a justifica doar zelul merceologicului pentru o enumerare corespunzătoare și într-o ordine bine stabilită a mărfurilor absente din magazin. Afeti! Dincolo de aceste hirtii, orice preocupare pentru procurarea mărfurilor necesare este inexistentă. Așa încât cumpărătorii se aleg cu promisiunea că „se va aduce”, iar cei care răspund de bunul mers al magazinului — cu somnul liniștit la adăpostul străzii lui gros al notelor de comandă.

C. PADURARU
comuna Stoicânești, raionul Drăgănești

„Decoratorii”

Hotărîndu-mă să-mi cumpăr mobilă (dormitor) am avut ghinionul să nimeresc la unitatea nr. 4 din B-dul Muncii nr. 90. Spun ghinion, deoarece aici am dat peste un soi de decoratori care, cu de la ei putere, au adăugat la creștea realizatorilor mobilă propria lor contribuție. Ușile șifonierului, masa și toaleta au fost „împodobite” cu santuri curbe sau rectilinii, după cum decoratorul a fost mai mult sau mai puțin inspirat. M-am gândit desigur și la cei aproape 6.000 lei pe care l-am dat cumpărîndu-mi această garnitură, căreia farmecul lucrului nou l-a fost știrbit, dar în același timp și la cei care au produs-o și a căror strădanie și-a găsit înfrunghirea într-un lucru trainic, frumos finisat, de

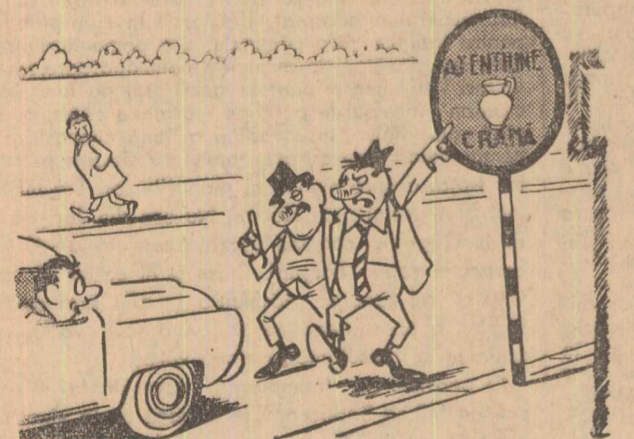
calitate, dar care nu a ajuns în mâna cumpărătorului așa cum a fost lucrat. Cei care au manipulat mobilă fără pic de atenție au avut grijă de aceasta. Și nu numai ei, ci și cei care permit ca magazinele să nu depoziteze mobilă, ci un număr de lemne unde buturugile se aruncă în vola întîmplărilor, unele peste altele. Cred că mai mult respect pentru bunurile manipulate, pentru banul cumpărătorului este absolut necesar.

GH. CALOTA
București

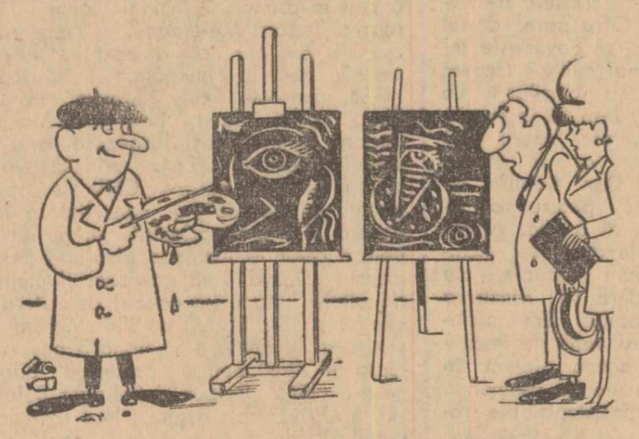
„La moara lăudată să nu te duci cu sacul”

Cu ani în urmă, toți locuitorii comunei noastre au participat la construcția noii clădiri a morii. Lucrările s-au încheiat și, spre marea bucurie a tuturor, moara a început să funcționeze. Dar nu pentru mult timp, întrucât într-o bună zi porțile s-au închis și din nou locuitorii au luat drumul altor comune, mai apropiate sau mai îndepărtate, pentru a-și măcina cerealele. La moara noastră se stricăse motorul. Am așteptat să fie reparat. Zadarnică așteptare! Secția raională de industrie locală, care l-a ridicat, a găsit cu cale că cel mai nimerit lucru este să-l predea... la fier vechi. Aceasta a fost de fapt ultima și „cea mai inspirată” măsură. Intervențiile noastre ulterioare au primit doar ecoul unor promisiuni nematerializate. Ne întrebăm și ne mirăm cum cei în cauză nu-și pun și ei întrebarea dacă nu cumva banii cheltuiți pentru amenajarea unui local nou și frumos n-au fost aruncați în vînt, de vreme ce acestuia nu i se dă folosința necesară?

VASILE OLTEANU
comuna Velești, raionul Olteșu

Simplă sugesție

Am făcut soșetă d-stră două portrete, ce să puteți alege pe cel mai asemănător. Desene de FRED GHENĂDESCU

Atențiune constructori!

FABRICA DE CARTON ASFALTAT ȘI VATĂ MINERALĂ „TELEAJEN” LIVREAZĂ FĂRĂ REPARAȚIE VATĂ MINERALĂ FIBRILIZATĂ PRIN CENTRIFUGARE.

Acest produs este superior piselilor minerale avînd următoarele caracteristici:

Densitate aparentă	80—100 kg/mc.
Conținut picăturii reci	2—4 %.

Coefficient conductibilitate termică 0,031 Kcal/mh°C.
Produsul nu conține lianți organici și poate fi folosit la izolații termice între — 40 pînă la + 700°C.

Folosind o tonă de vată minerală realizați suprafețe izolate aproape duble, cu caracteristici fono-termoizolatoare mult superioare, față de suprafețele izolate cu pișă minerală!

FABRICA CHIMICA-MĂRĂȘEȘTI

Produce și livrează:

- Genspumar — produs pentru stins incendii, utilizabil și la fabricarea betonelor poroase.
- Ceară parchet.
- Gelatină industrială pentru fabricarea cerneurilor și apretării.

TRUSTUL DE UTILAJ GREU

stația nr. 3 exploatare balastiere șos. Giurgului nr. 164 București

Vinde,

Pietriș spălat sort 30/70 preț catalog M.C. 45 fără reparatii de la Balastiera Sîrbă și Ionuții Găesti
Comenzile se vor trimite la sediul stației 3 Balastiere București.

Vreți să aveți dinți sănătoși?

Folosiți

PASTA DE DINȚI

Folosiți una din pastele de dinți nespumoase:

„CHLORODONT” sau „NIVEA”

Au în compoziția lor substanțe astringente pentru întărirea gingiei și săruri de calciu ușor asimilabile care ajută la întărirea smalțului dinților.
Previne depunerea pietrei pe dinți și au o acțiune dezinfectantă.

„ARTA” DE A COMPLICĂ

Te urci în troleibuzul 90 și ceri un bilet pentru opt stații. Plătești 40 de bani. Căldărești cu troleibuzul 83, să zicem, o singură stație. Plătești 50 de bani, compari ambele mijloace de transport și nu găsești decât o singură deosebire: diferența de preț. Parcurgi cinci stații în primul vagon al tramvaiului 14. Plătești 30 de bani. Căldărești pe aceeași distanță în al doilea vagon al aceluiași tramvai: plătești 25 de bani. Faci din nou comparații. Conștiința: ambele vagoane dispun de același confort și circuitul cu aceeași incertitudine. Te întrebi: de unde izvorăsc diferența de preț?
Dar să mai căldărim. Iată, am făcut zece drumuri din Cotroceni până la Casa Școlilor. Am folosit troleibuzul 81. Toate biletele pentru aceste căldărimi m-au costat opt lei. Vecinul meu a plătit pentru aceleași drumuri cinci lei. El și-a cumpărat un abonament cu totul illogic. Ce calcule economice au determinat ca pe o anumită linie de troleibuz costul unui bilet să fie de 40 de bani, iar pe o altă linie de 50 de bani? Reflectînd la această

stare de lucruri te întrebi: cum de nu le-a dat prin gînd tovarășii de la I.T.B. să introducă prețuri diferențiate și pe sezoane? Și acum epilogul.
Cine credeți că se plînge prețurilor diferite la biletele de căldărire? Căldăritul? Nicidecum. Nici unul nu ne-a scris despre acest aspect. Ei, căldăritii, se preocupă și nu scriu despre alte probleme ridicate de transportul în comun: evitarea aglomerației în orele de vîrf, asigurarea unui grafic regulat al traseelor etc., probleme care, în tractate fie spus, ar trebui să consume în mai mare măsură energia celor ce se ocupă cu complicarea lucrurilor simple. Precum am spus, nu cititorii se plîng de complicările amintite. Dar cine? Nimeni alții decît cei de la I.T.B. Să le dăm cuvîntul: „În estinderea autotaxării, care s-a dovedit avantajoasă, întîmpinăm dificultăți serioase din cauza prețurilor diferite la biletele de căldărire” (Citar din raportul prezentat de conducerea I.T.B. la ultima sesiune a Sfatului popular al orașului București). Concluzia: într-o complicație și apoi ne plîngem că nu putem estinde o formă avansată și avantajoasă pentru public și întreprindere.

T. DUMITRU

ALEXANDRINA PUȚUREANU
activistă obștească

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

Sesiunea Adunării generale a O.N.U.

● Situația din Aden în dezbaterea Comitetului de tutelă ● În Comitetul economic și financiar continuă discuțiile generale

NEW YORK 19. — Trimisul special al Agerpres, Nicolae Ionescu, transmite: În cadrul dezbaterii privind situația din Aden, în Comitetul de tutelă au continuat luni după-amiază audierile reprezentanților mișcării de eliberare din Arabia de sud. Ei au cerut ca Națiunile Unite să întreprindă acțiuni pentru a determina Marea Britanie, să accepte revendicările legitime ale populației din Aden și din celelalte protectorate și insule ale acestui regiunii, să-și retragă neînfrizate trupele și să desființeze baza militară din Aden. După încheierea acestor audieri, Comitetul va continua discuțiile în vederea adoptării unei rezoluții în problema dezbătută.

În Comitetul economic și financiar a luat cuvântul în continuare discuțiilor generale reprezentantul Zambiei. El a subliniat că accentul pus de delegații multor țări dezvoltate asupra decalajului existent din punct de vedere economic între acestea și țările în curs de dezvoltare, atestă că există o recunoaștere a necesității lichidării acestor

situații. El a apreciat ca un eveniment de importanță deosebită Conferința mondială pentru comerț și dezvoltare și a salutat recomandările ei. Reprezentantul Ucrainei a atras atenția asupra necesității de a orienta corect programele O.N.U., urmându-se sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare. El a propus ca Consiliul Economic și Social să studieze căile care trebuie urmate „pentru ca țările în curs de dezvoltare să devină state dezvoltate în viitorul apropiat”. În continuare, au avut loc discuții pe marginea stabilirii ordinii în care vor fi abordate problemele aflate pe agenda Comitetului.

Conferința la nivel înalt de la Accra se va deschide la 21 octombrie

ACCRA 19 (Agerpres). — Secretarul general al Organizației Unității Africane, Diallo Telli, a reafirmat, oficial marți, că Conferința africană la nivel înalt își va începe lucrările la 21 octombrie, așa

Comerțul mondial a înregistrat în 1964 o creștere de 12 la sută

GENEVA 19 (Agerpres). — Într-un raport dat publicității la Geneva de consiliul G.A.T.T. (Acordul general pentru tarife și comerț) se arată că valoarea comerțului mondial s-a ridicat în anul trecut la suma de 169 miliarde dolari. Acest lucru reprezintă o sporire de 12 la sută față de cifra realizată în anul precedent, an în care comerțul mondial înregistrase, de asemenea, o creștere de 9 la sută.

Raportul subliniază faptul că țările în curs de dezvoltare și-au sporit exporturile în țările industrializate cu 8 la sută. Beneficiile realizate în urma acestei sporiri le-au permis acestora să-și sporească importurile cu 100 la sută. Raportul remarcă, în același timp, deficitul înregistrat în continuare de aceste țări în comerțul lor extern. Țările industrializate și-au

sporit importurile de materii prime cu 12 la sută și au exportat cu 15 la sută mai multe mărfuri fabricate decât în anul precedent.

În ce privește comerțul Est-Vest, raportul precizează că exporturile țărilor occidentale industrializate în țările socialiste au sporit cu 25 la sută în timp ce importurile din aceste țări a crescut cu 11 la sută.

În continuare, raportul relevă faptul că țările Pieței comune au înregistrat în anul 1964 un deficit comercial de 2,66 miliarde dolari. În Italia și Franța, ca urmare a măsurilor anti-inflaționiste, cererea și producția au stagnat, fapt care a contribuit la înregistrarea acestui deficit.

În ce privește Japonia, raportul subliniază că exporturile sale au crescut cu 22,5 la sută, iar importurile au sporit cu 18 la sută. Referindu-se la comerțul țărilor Americii Latine, raportul relevă că beneficiile acestora, realizate din exporturi au fost cu 9 la sută mai mari decât în 1963, dar rămin cu 3 la sută mai scăzute decât creșterea realizată pe scară mondială.

În țările africane beneficiile realizate de pe urma exporturilor au fost cu 14 la sută mai mari decât în anul precedent, creșterea depășită numai de Japonia și Canada.

cum era prevăzut. El a menționat că reuniunea consiliului ministrilor de externe, pregătitoare a conferinței, se va încheia miercuri seara. Marți au continuat lucrările sesiunii ministrilor, pe comisi.

Correspondența din Berlin de la Greta Graur

După compromisiul cu privire la formarea guvernului vest-german

Cînd, după miezul nopții de luni seară liderii politici ai UCD/UCS și ai P.D. au părăsit palatul Schauburg ședința prezidentului Republicii Federale, ei au făcut unele declarații ziaristilor ce i-au asaltat cu întrebări.

Declarațiile privind rezultatul tratatelor de șase ore neîntrerupte, încheiate printr-un acord pentru continuarea vechii coaliții dintre partidele lor, erau destul de echivoce. Barzel, președintele fracțiunii parlamentare a U.C.D./U.C.S., a spus: „Nu există nici vicioroști nici înfrînți”. Mende, președintele P.L.D.: „Coaliția va continua, lista ministrilor nu este încă completă”. Strauss, președintele U.C.S.: „Sa ajuns la înțelegere”. Alte amănunte nu au fost date presi. Ziarele au tras însă repede concluzia că acordul este rezultatul unui compromis.

Cotidianul vestberlinez „Berliner Morgenpost”, de pildă, își intitula comentariul: „Nici o coaliție fără compromis”, comentariu în care arată că: „fie că vrea, fie că nu, U.C.D.-ul s-a văzut nevoit să muște din mărul acru al compromisiului”, riscînd altfel să se trezească în fața unor dificultăți în ce privește re alegerea candidatului său, Gerstenmaier ca președinte al Bundestagului și chiar a lui Erhard în postul de cancelar.

Din altele s-a aflat (termenii acordului nu au fost pînă acum

cordindu-se lui Mende portofoliul pentru „întrebările intergermane” și unui om al U.C.D., portofoliul pentru... „răspunsurile intergermane”.

După cum a declarat Barzel, unul din liderii U.C.D., reales președinte al fracțiunii U.C.D./U.C.S. — Partidul liber democrat urmează să dea un fel de declarație (ea nu va menționa numele lui Franz Josef Strauss împotriva căruia partidul lui Mende a luat poziție atît în timpul campaniei electorale cît și al tratatelor, dar practic se va referi la el) declară în care P.L.D. va afirma că toate problemele litigioase dintre partidele coaliției guvernamentale au fost lichidate. „După părerea U.C.D./U.C.S. — scrie ziarul vest berlinez Der Tagesspiegel — pe baza acestei declarații, P.L.D. se angajează să nu mai ridice nici un fel de obiecții cu privire la numirea lui Strauss ca ministru în noul guvern”.

Ce este deci dacă în problemele portofoliilor s-a ajuns la un compromis, problemele politice nu și-au găsit însă soluționarea, ele fiind amînate de ambele partide pînă după rezultatele crizei ivite în cursul tratatelor. În această ordine de idei observatori politici din R.F. Germană subliniază că atît cele două unități creștine cît și P.L.D. sînt prizonierii politici de pînă acum și nu pușini sînt cei ce-și pun întrebarea: ce roade va da o coaliție gover-

namentală ce are asemenea baze subrede? Pentru cotidianul Die Welt pare „greu de stabilit ce se va întimpla” după realizarea coaliției conduse de Erhard. Ziarul remarcă totodată că „se pot pune puține speranțe într-un guvern și capacitatea sa de acțiune, care se formează sub asemenea presiuni și în asemenea condiții”.

Deși preocupate de formarea guvernului, ziarele vestgermane își concentrează atenția și asupra noului Bundestag rezultat din recente alegeri. Tot Die Welt arată că „noul Bundestag, care se întrunește marți în prima sa ședință, nu oglindește nici componența socială a populației și nici nu reprezintă o elită. Teorie, conform căreia parlamentul trebuie să reprezinte toate păturile populației, îi contravine participarea minimală a funcționarilor și numărul îngrijitor de ridicat al funcționarilor și politicienilor”. Și mai departe ziarul scrie: „eficiența politică se susține statistic, datele statistice ale noului parlament pot furniza, totuși puncte de reper pentru delimitarea politică și socială, de care dezvoltarea crizei ivite în cursul tratatelor. În această ordine de idei observatori politici din R.F. Germană subliniază că atît cele două unități creștine cît și P.L.D. sînt prizonierii politici de pînă acum și nu pușini sînt cei ce-și pun întrebarea: ce roade va da o coaliție gover-

19 octombrie 1965

In citeva rinduri

● UN CONGRES INTERNAȚIONAL CONSACRAT LUTETII ÎMPOTRIVA ANALFABETISMULUI, organizat de U.N.E.S.C.O., s-a deschis în orașul italian Como.

● A. A. GROMIKO, șeful delegației sovietice la cea de-a 20-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., a părăsit la 19 octombrie New Yorkul.

● PREȘedintele NASSER, LA PRIMIT PE ȘEFUL LEGAȚIEI ECONOMICE BULGARE, L. AVRAMOV, care se află la Cairo, pentru încheierea unui acord economic de lungă durată între R. P. Bulgaria și R.A.U.

● UN DECRET PRIN CARE STATUL BIRMAN ESTE AUTORIZAT SĂ NATIONALIZEZ ÎNTEPRINDERI ECONOMICE a fost emis de generalul Ne Win, președinte al Consiliului revoluționar birman.

● CELEBRUL PICTOR PICASSO A DONAT UNUL DIN TABLOURILE SALE expoziției internaționale, organizată la Londra, în cadrul unei campanii pentru punerea în libertate a deținuților politici din Republica Sud-Africană. Tabloul are o mare valoare. La expoziție participă aproximativ 200 de pictori și sculptori din 30 de țări, cu tablouri donate.

● POLIȚIA GREACĂ A ARESTAT MARȚI 21 DE PERSOANE, majoritatea membri ai partidului E.D.A. Arestările au urmat unei manifestații de masă care a avut loc luni seara la Atena, în favoarea respectării constituției.

● LA UN TRIBUNAL VENEZ A ÎNCEPUT PROCESUL ÎMPOTRIVA LUI GUNTHER KUMEL, care în luna martie a.c., l-a asasinat pe Ernst Kirchwegger, remarcabil antifascist și membru al mișcării austriece de rezistență.

● UN GRUF DE PARTIZANI DIN PERU a ocupat timp de mai multe ore, localitatea Pampa Rumba, situată la aproximativ 45 km de orașul Chulcanas (regiunea Piura), unde au organizat un miting la care a fost expus programul lor de luptă.

● NOUA ADUNARE NAȚIONALĂ A TURCIEI SE VA ÎNTRUNI VINERI, sub președinția decanului său de vîrstă, İsmet İnönü, pentru a depune jurămîntul. După această întrunire, Adunarea va intra în vacanță pînă la 1 noiembrie, data oficială a deschiderii noului legislaturii.

„Evrka?”
ROMA 19 (Agerpres). — În timp ce se făceau așdăpturi pentru fundatiile unui nou hotel la Grottele (Sicilia) s-a descoperit un mormînt, despre care prof. Salvatore Ciancio, arheolog și inspector pentru monumentele din antichitate, a declarat că este mormîntul lui Arhimede. Mormîntul este acoperit cu o placă de piatră cu încrustații în aur și pietre prețioase și conține rămășițe ale unui schelet omenească. Prof. Ciancio a subliniat că locul corespunde celui descris de Cicerone, desi pînă acum se știa că Arhimede a fost îngropat în apropierea Teatrului Grec din Siracusa (tot Sicilia).

DEMONSTRANȚI ÎN ALB

Cinci mii de tehnicieni din laboratoarele și atelierelor universităților și colegiilor britanice și-au părăsit pentru o zi locurile de muncă, participînd la o manifestație recurentă. Demonstrații în alb, cum au fost ei denumiți, și-au încheiat manifestația cu un miting de protest care a avut loc la University Senate House.

Prima ședință a noului Bundestag

BONN 19 (Agerpres). — Marți a avut loc prima ședință a parlamentului vest-german care a fost ales la 19 septembrie. În componența Bundestagului intră deputații ai partidului creștin-democrat și ai ramurii sale bavareze partidul creștin-social, al partidului social democrat și liberal democrat, totuși puncte de reper pentru delimitarea politică și socială, de care dezvoltarea crizei ivite în cursul tratatelor. În această ordine de idei observatori politici din R.F. Germană subliniază că atît cele două unități creștine cît și P.L.D. sînt prizonierii politici de pînă acum și nu pușini sînt cei ce-și pun întrebarea: ce roade va da o coaliție gover-

mentală ce are asemenea baze subrede? Pentru cotidianul Die Welt pare „greu de stabilit ce se va întimpla” după realizarea coaliției conduse de Erhard. Ziarul remarcă totodată că „se pot pune puține speranțe într-un guvern și capacitatea sa de acțiune, care se formează sub asemenea presiuni și în asemenea condiții”.

19 octombrie 1965

Evoluția evenimentelor din Indonezia

DAKARTA 19 (Agerpres). — După cum se anunță din capitala Indoneziei, în afară de organizațiile Partidului Comunist din regiunea Djakarta și de alte organizații progresiste, care au fost suspendate temporar, pe plan național a fost interzisă activitatea Federației Sindicale S.O.B.S.I. Potrivit relatărilor agențiilor de presă, generalul-maior Hadikusumo, șeful înaltului comandament militar din Djakarta a cerut conducătorilor Partidului Comunist din Indonezia și reprezentanților altor partide și organizații politice să se prezinte pînă la 24 octombrie în fața autorităților militare sau polițienești din Djakarta pentru a da declarații. La Djakarta s-a anunțat, de asemenea, arestarea lui Sukirman, directorul postului de radio guvernamental, demis săptămîna trecut din această funcție, precum și a altor ziaristi. În ciuda apelului lansat de președintele Sukarno, comandamentele militare și elemen-

te de dreapta continuă și în Insula Sumatra acțiunile împotriva Partidului Comunist din Indonezia și a altor organizații democratice. Comandamentul militar din Djakarta a făcut cunoscut marți că numărul comunistilor arestați, a crescut în ultimele zile. Președintele Sukarno a avut convorbiri cu membri ai Cabinetului și înalți funcționari guvernamentali. Într-o declarație făcută ziaristilor, generalul Achmad, ministru de informații, a subliniat că președintele Sukarno a insistat asupra restabilirii cît mai curînd posibil a ordinii publice și securității, astfel încît să nu se procedeze la distrugerii sau incendii. El a adăugat că este necesară menținerea stării excepționale în regiunea Djakarta. Postul de radio indonezian a anunțat că președintele Sukarno a convocat pentru 23 octombrie o reuniune a conducătorilor districtelor din întreaga țară, cărora urmează să le dea personal o serie de instrucțiuni.

Încetarea războiului din Vietnam o cerință a opiniei publice mondiale

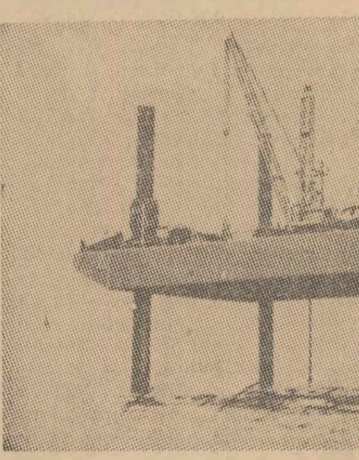
TOKIO 19 (Agerpres). — „Încetarea războiului din Vietnam” — această cerință răsună în prezent în întreaga lume, scrie cunoscutul ziar japonez „Yomiuri”, comentînd demonstrațiile care s-au desfășurat în Statele Unite, Anglia, Italia și alte țări. Această cerere generală a populațiilor din Vietnam, scrie „Yomiuri”, a fost recunoscută chiar și de presa americană care a scos în evidență faptul că demonstrațiile în Statele Unite au fost „cele mai mari din istorie”. Ziarul „Yomiuri” relatează că marea amploare pe care au luat-o demonstrațiile anti-războinică a provocat, fără îndoielă, un șoc în rîndul membrilor guvernului S.U.A. și Congresului.

La rîndul său, ziarul „Asahi” subliniază caracterul larg al acțiunilor anti-războinice, cheamă guvernul Statelor Unite să dea ascultare cererilor cu privire la încetarea războiului din Vietnam.

● BUENOS AIRES 19 (Agerpres). — În cursul ultimelor zile s-au desfășurat în Argentina largi demonstrații studențești în semn de solidaritate

TUNELUL SUB CANALUL MÎNECII: prospecțiunile geologice în faza finală

Tunelul submarin sub Canalul Mîneci — un proiect vechi de două secole — începe să devină realitate; lucrările ar putea să pornească la sfîrșitul anului viitor. La concluzia aceasta a ajuns o comisie de studii, alcătuită din experți franco-britanici, care își va prezenta, în curînd, raportul final, guvernelor celor două țări.

Proiectul unui „tunel complet”, format dintr-o linie ferată și o autostradă — scotlit ca nerentabil — a fost părăsit, expertul opinînd în favoarea unei linii ferate pe care automobilele urmează a fi transportate în vagoane. Potrivit declarațiilor lui Harold Harding, șeful grupului de studii, traseul tunelului, lung de circa 53 km, urmează să pornească din Sangatte, pe coasta franceză, avînd punctul terminus în apropiere de Folkestone, pe coasta engleză.

Acum citeva zile, un grup de ziaristi francezi și britanici a fost invitat să examineze la fata locului lucrările. Imbarcați pe un remorcior, în apropierea platformei — ascensor GEM III (vezi cișeu de mai jos), unii dintre ei au luat loc în noua legislație în opoziție. În prima ședință a parlamentului deputatul creștin-democrat și ai ramurii sale bavareze partidul creștin-social, al partidului social democrat și liberal democrat, totuși puncte de reper pentru delimitarea politică și socială, de care dezvoltarea crizei ivite în cursul tratatelor. În această ordine de idei observatori politici din R.F. Germană subliniază că atît cele două unități creștine cît și P.L.D. sînt prizonierii politici de pînă acum și nu pușini sînt cei ce-și pun întrebarea: ce roade va da o coaliție gover-

„Marele boss” din Salisbury

Smith, Era în 1961, în timpul referendumului asupra Rhodesiei. Ian Smith se desprinsese de partidul „Unității federale” din care făcea parte și a venit la Lifford Farm, reședința lui Lifford, „pentru a discuta viitorul său”. Atunci a fost pusă la cale politica pe care urmau să o adopte cercurile rasiste din Salisbury și tot atunci, probabil, s-a hotărît sprijinirea lui Smith pentru a deveni premier și a proclama unilateral independența. În a doua fracțiune care a devenit „stăpînul a 600 negri care lucrează pe moșia sa”, adaugă corespondentul...

pendente negre”, sub numele de Zambia și Malawi. Ce motive determină pe Lifford să promoveze politica sa? Nu se răspunde explicit la această întrebare. Dar din diferite alte amănunte e ușor de desprins răspunsul. Altmă astfel faptul de loc neglijabil că Lifford este proprietarul unei exploatarii aurifere, a unei plantații de tutun, a unei mari ferme de animale de 33 000 acri, precum și a unui castel luxos, la 14 mile de Salisbury (unde o acordat, de altfel, și interviul amintit). El este, de asemenea, și „stăpînul a 600 negri care lucrează pe moșia sa”, adaugă corespondentul...

La Djakarta s-a anunțat, de asemenea, arestarea lui Sukirman, directorul postului de radio guvernamental, demis săptămîna trecut din această funcție, precum și a altor ziaristi. În ciuda apelului lansat de președintele Sukarno, comandamentele militare și elemente de dreapta continuă și în Insula Sumatra acțiunile împotriva Partidului Comunist din Indonezia și a altor organizații democratice. Comandamentul militar din Djakarta a făcut cunoscut marți că numărul comunistilor arestați, a crescut în ultimele zile. Președintele Sukarno a avut convorbiri cu membri ai Cabinetului și înalți funcționari guvernamentali. Într-o declarație făcută ziaristilor, generalul Achmad, ministru de informații, a subliniat că președintele Sukarno a insistat asupra restabilirii cît mai curînd posibil a ordinii publice și securității, astfel încît să nu se procedeze la distrugerii sau incendii. El a adăugat că este necesară menținerea stării excepționale în regiunea Djakarta. Postul de radio indonezian a anunțat că președintele Sukarno a convocat pentru 23 octombrie o reuniune a conducătorilor districtelor din întreaga țară, cărora urmează să le dea personal o serie de instrucțiuni.

sint cit se poate de semnificative. În citeva rinduri numai, ele reușesc să creioneze portretul unuia din expoziții politici rasiste din Rhodesia, să arate mobilul acțiunilor sale și, prin aceasta, mobilul întregii aventuri în care s-au lansat adăptii din Salisbury ai unui nou stat african apartheidul. Cei alții care stau în spatele lui Smith sînt, evident, de aceeași seamă: proprietari de mine de aur, mari moșieri, politicieni de profesie care doresc să-și permanentizeze avantajele pe care le au în momentul de față din oprirea sălbatică a celor peste patru milioane de rhodesieni africani.
FLORIN UDREA